

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психології, педагогіки і туризму

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української культури

галузь знань	24 Сфера обслуговування
спеціальність	242 Туризм
освітній рівень	перший (бакалаврський)
освітня програма	Туристичне обслуговування
статус дисципліни	нормативна

Форма здобуття освіти	денна
Навчальний рік	2021 - 2022
Семестр	I
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	іспит

Розробник силабусу – д.і.н., проф. Васильчук В. М., професор кафедри психології, педагогіки і туризму

Пояснювальна записка

Метою дисципліни «Історія української культури» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретичними засадами курсу, витоками української культури, особливостями її історичного розвитку і основними здобутками, а також показати розмаїття проявів загально-цивілізаційних, мистецьких процесів та явищ в українській культурі, їх реєпцію європейською й світовою спільнотою.

Предметом вивчення вузівського курсу «Історія української культури» є складний і багатогранний процес зародження і розвитку культури українського народу, його діяльності в культурній, політичній і духовній сферах діяльності з найдавніших часів до сьогодення.

Завданням вивчення дисципліни «Історія української культури» є теоретична та практична підготовка здобувачів вищої освіти з питань української культури, а також формування таких загальних і фахових компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Фахові компетентності:

ФК19. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

ФК30. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

ФК33. Здатність аналізувати місце України у загальноєвропейському та світовому цивілізаційному процесі та туристичному просторі.

ФК35. Здатність організовувати туристично-краєзнавчу діяльність з урахуванням історико-географічних особливостей туристичних дестинацій.

Програмні результати навчання, які перевіряються в результаті вивчення дисципліни:

ПРН14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПРН16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПРН23. *Зосереджуватися на результатах при виконанні завдань та вміти їх презентувати.*

ПРН25. *Використовувати набуті знання для аналізу місця України у загальноєвропейському та світовому цивілізаційному процесі та туристичному просторі.*

Курс «Історія української культури» для здобувачів вищої освіти спеціальності 242 Туризм складається з одного змістового модуля: **Українська культура від найдавніших часів до початку ХХІ ст.** У ньому висвітлюються найвизначніші досягнення української культури, науки, освіти, військового мистецтва від найдавніших часів до сучасності.

Загальний обсяг (відповідно до навчального плану) – 3 кредити ЄКТС; 90 год.

зокрема:

лекції – 14 год.

семінарські заняття – 16 год.

самостійна робота – 60 год.

Навчально-тематичний план дисципліни «Історія української культури»

№ п/ п	Змістові модулі	Кількість годин			
		Денна форма здобуття освіти			
		Разом	зокрема		
			лекції	семінарські заняття	самостійна робота
1.	Тема 1. Теоретичні засади вивчення курсу історії української культури.	14	2	2	10

2.	Тема 2. Витоки української культури та її розвиток в період Давньоруської держави (давня та середньовічна доба).	14	2	2	10
3.	Тема 3. Українська культура (XV–перша половина XVII ст.).	14	2	2	10
4.	Тема 4. Українська культура доби Просвітництва (друга половина XVII - XVIIIст.).	14	2	2	10
5.	Тема 5. Українська культура в добу національного відродження (XIX – початок XX ст.).	16	2	4	10
6.	Тема 6. Культурний розвиток України в XX – на початку XXI століття.	18	4	4	10
	Разом годин за модулем 1	90	14	16	60
	Усього годин	90	14	16	60

**Перелік тем і зміст лекційних занять
з дисципліни «Історія української культури»**

Тема 1. Предмет, мета і основні теоретичні засади вивчення курсу історії української культури.

Мета вивчення: ознайомлення студентів з предметом, метою, теоретичними засадами вивчення курсу, його історіографією та джерельною основою.

Провідна ідея: показати місце української культури в загальносвітовому культурному контексті.

Ключова проблема: показати закономірний зв'язок дохристиянської культури з Русю. Простежити процес становлення і розквіту дохристиянської культури.

Основні питання:

1. Предмет, мета вивчення курсу.
2. Теоретико-методологічні аспекти курсу. Культура як продукт історичного процесу.
3. Україна у світовому культурному контексті.

Тема 2. Витоки української культури та її розвиток в період Давньоруської держави (давня та середньовічна доба).

Мета вивчення: ознайомлення студентів з проблемою зародження української культури та її розвитком у давню добу.

Провідна ідея: розкрити передумови формування української культури, простежити еволюцію побуту, звичаїв, релігійних вірувань, міфотворчості східних слов'ян, показати вплив християнства на культурний розвиток Русі; порівняти культурний розвиток Старокиївської держави та ранньофеодальних держав європейського світу, простежити розвиток культури в період політичної роздробленості Русі.

Ключова проблема: показати закономірний зв'язок язичницької культури з Русю. Простежити процес становлення і розквіту культури Київської держави, та її піднесення після запровадження християнства, розвиток давньоруської культури, порівняти з розвитком ранньофеодальних держав європейського світу.

Основні питання:

1. Дослов'янський період. Культура східних слов'ян. Дохристиянська доба.
2. Прийняття християнства і культурний розвиток давньої Русі.
3. Культурний фактор у формуванні моноетнічної державності українців.
4. Українська культура середньовіччя і європейський контекст.

Тема 3. Українська культура XV – першої половини XVII ст.

Мета вивчення: ознайомлення студентів з культурним розвитком українських земель у складі Великого князівства Литовського і Речі Посполитої.

Провідна ідея: розкрити основні особливості духовного життя України, проаналізувати рецепцію гуманістичних і ренесансних ідей Реформації та Контрреформації, в Україні; простежити роль козацтва у національно-культурному процесі.

Ключова проблема: простежити перебіг культурного розвитку українських земель в складі Литовської держави і Речі Посполитої.

Основні питання:

1. Особливості культурного розвитку України у складі Литовської держави і Речі Посполитої.
2. Процеси проникнення гуманістичних і реформаційних ідей. Ренесансні тенденції в духовному просторі України.
3. Національно-культурне піднесення. Острозька школа і Києво-Могилянський колегіум, братські школи.
4. Роль козацтва у національно-культурному процесі.

Тема 4. Українська культура доби Просвітництва (друга пол. XVII – XVIII ст.)

Мета вивчення: ознайомлення студентів з основними поняття теми 1.4, її науковою періодизацією.

Провідна ідея: розкрити основні особливості староукраїнської барокової культури; охарактеризувати посилення секуляризації духовного життя; зміни в науковому і освітньому просторі під впливом ідеології “Віку Розуму”.

Ключова проблема:

обґрунтування закономірності розвитку української культури у визначений історичний період; об’єктивно оцінити наслідки піднесення української культури, для українців і для європейського світу в цілому.

Основні питання:

1. Епоха Просвітництва в Європі й Україні. Суспільно-політичне, релігійне і культурне життя українців.
2. Бароко у матеріальній та духовній культурі України. “Козацьке бароко”.
3. Національно-культурне піднесення. Розвиток науки та освіти. Літературне життя. Розвиток образотворчого мистецтва та архітектури. Театр та музика.

Тема 5. Українська культура в добу національного відродження (XIX – поч. XX ст.)

Мета вивчення: ознайомлення студентів з основними поняттями теми 1.5, її науковою періодизацією, ознайомити студентів з основними тенденціями розвитку української культури в зв’язку з процесом національно-культурного відродження України.

Провідна ідея: показати розвиток української культури в контексті суспільно-політичних трансформацій доби.

Ключова проблема: розкрити причини ліквідації української автономії, показати відмінності культурного розвитку Лівобережної і Правобережної України у складі Російської, Польської та Австро-Угорської держав. Показати місце і роль українських станів у національно-культурному будівництві у XIX – поч. XX ст.)

Основні питання:

1. Класицизм та романтизм в українському літературному процесі.
2. Який вплив на духовний розвиток українців мали революції в Європі, як вони позначилися на розвитку української науки, літератури, мистецтва.
3. Масонство, декабристський рух, поширення волелюбних ідей в українському суспільстві.

Тема 6. Культурний розвиток України в XX – на початку XXI ст. (4 год)

Мета вивчення: ознайомити студентів з особливостями розвитку української культури доби національно-визвольних змагань, панування тоталітарного режиму та відновлення української державності.

Провідна ідея: показати роль культури в процесі боротьби за збереження національної ідентичності українського народу, відродженні

державності; з'ясувати основні тенденції розвитку сучасної української культури.

Ключова проблема: розкрити причини розвитку української культури в період Першої світової війни й національно-визвольних змагань 1917 – 1920 рр., показати відмінності культурного розвитку Радянської України і західної України в ХХ ст. проаналізувати основні етапи розвитку української культури в сучасний період.

Основні питання:

1. Українська культура доби національно-визвольних змагань.
2. Політика коренізації і духовне життя в Україні.
3. Українська культура в умовах радянського тоталітаризму.
4. Українська культура в незалежній Україні: проблеми та перспективи розвитку.
5. Національно-культурне життя українців за рубежом.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – іспит	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота здобувача вищої освіти	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	20
		3. Іспит	30

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного здобувача вищої освіти (аудиторна, обов'язкова позааудиторна самостійна робота (*реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*), здійснюється за десятибальною шкалою (від 0 до 10 балів). У кінці вивчення навчального матеріалу кожного організаційного модуля викладач виставляє **окремо** бали за: 1) аудиторну роботу, 2) виконання однієї обов'язкової позааудиторної самостійної роботи з обраної здобувачем вищої освіти теми – як середнє значення усіх поточних оцінок з кожного виду роботи студента з округленням до цілого числа. Ці оцінки помножуються на 2 ($10 \times 2 = 20$). Таким чином, сума балів (**максимум $20+20=40$**) за зазначені види роботи накопичується в рейтинговому “кошику”

здобувача вищої освіти. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля викладач виводить також середнє значення всіх поточних оцінок за виконання здобувачем вищої освіти додаткових завдань (*доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*) (**максимум 10 балів**). Визначений середній бал за виконання додаткових завдань додається до попередньо зароблених балів. Сума балів за названі види роботи (**максимум 20+20+10=50**) є рейтинговим балом здобувача вищої освіти за роботу протягом семестру.

Невиконання завдань обов'язкової позааудиторної самостійної роботи, невідвідування семінарських занять позначаються "0" балів.

Плани семінарських занять

навчальної дисципліни «Історія української культури»

Семінарське заняття 1. Теоретичні засади вивчення курсу «Історія української культури» (2 години)

Питання для обговорення теми:

1. Предмет і мета вивчення курсу історії української культури для студентів спеціальності 242 Туризм.
2. Підходи до вивчення періодизації історії української культури.
3. Місце української культури в світовому культурному контексті.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Періодизація історії української культури
- Українська культура в світовому культурному контексті
- Українська культура і європейський світ

Основна література:

1. Білик Б. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. Київ: Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2007. 112 с.
2. Кордон М. Українська та зарубіжна культура. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 584 с.
3. Шейко В. Історія української культури : навчальний посібник. Київ: Кондор, 2010. 360 с.

Додаткова література:

4. Гатальська С. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. Київ: Либідь, 2005. 328 с.
5. Матвеева Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посіб. Київ: Либідь, 2005. 512 с.

Семінарські заняття 2-3. Витоки української культури та її розвиток в період Давньоруської держави (давня та середньовічна доба) (4 години)

Питання для обговорення теми

1. Матеріальна і духовна культура дослов'янської доби.
2. Культура східних слов'ян у дохристиянський період.
3. Християнізація Русі і європейський культурний контекст.
4. Візантія і Рим у давньоруському духовному просторі.
5. Виникнення писемності. Розвиток освіти, літератури, мистецтва.
6. Давньоруські князівства у західноєвропейському культурному просторі.
7. Романські впливи, готика і проторенесанс на давньоруських землях.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Мистецькі набутки слов'ян. Особливості писемності.
- Міфологія східнослов'янських племен.
- Античні історики про слов'ян та їх культуру.
- Культура Київської Русі
- “Повчання” Володимира Мономаха та його місце у розвитку української педагогіки

Основна література:

1. Кордон М. Українська та зарубіжна культура. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 584 с.
2. Шейко В. Історія української культури : навчальний посібник. Київ: Кондор, 2010. 360 с.

Додаткова література:

3. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): Навч. посібник для студентів-україністів. Ужгород: Гражда, 2009. 234 с.
4. Попович М. Нарис історії культури України: Навчальний посібник. Київ: АртЕк, 2001. 728 с.

Семінарські заняття 4-5. Українська культура (XV- перша половина XVII ст.) (4 години)

Питання для обговорення теми

1. Особливості культурного розвитку України у складі Литовської держави і Речі Посполитої.
2. Процеси проникнення гуманістичних і реформаційних ідей.
3. Ренесансні тенденції в духовному просторі України.
4. Національно-культурне піднесення.
5. Острозька школа і Києво-Могилянський колегіум, братські школи.
6. Роль козацтва у національно-культурному процесі.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Культурні процеси напередодні та в добу Козаччини
- Перші слов'янські книгодрукарі (Ш. Фіоль, Вукович, Ф. Скорина)
- Братства та братські школи.
- Реформування церкви та освіти, поширення гуманістичних ідей Ренесансу в українській культурі XVI – XVII ст.

Основна література:

1. Білик Б. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. Київ: Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2007. 112 с.
2. Бойко О. Українська та зарубіжна культура: культури стародавнього світу. Курс лекцій: Навч. посібник. Харків: Кондор, 2002. 365 с.
3. Виткалов В. Українська культура в добу глобалізації. Лекції. Київ : Вища школа, 2010. 463 с.

Додаткова література:

4. Гатальська С. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. Київ: Либідь, 2005. 328 с.
5. Попович М. Нарис історії культури України: Навчальний посібник. Київ: АртЕк, 2001. 728 с.

**Семінарські заняття 6-7. Українська культура доби Просвітництва
(друга половина XVII – XVIII ст.). (4 години)**

Питання для обговорення теми

1. Вплив визвольної боротьби українського народу під проводом Б.Хмельницького на культурно-національно-національне піднесення в Україні.
2. Просвітництво в духовному житті України.
3. Меценатство гетьманів і козацької старшини.
4. Розвиток освіти у другій половині XVII – XVIII ст.
5. Києво-Могилянська академія в духовному житті України.
6. Військове мистецтво українського козацтва.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Вплив української культури на розвиток культурних процесів у Росії (С. Полоцький, С. Яворський, Ф. Прокопович).
- Григорій Сковорода – філософ зі світовим ім'ям
- Здобутки української культури в ранньомодерну добу

Основна література:

1. Білик Б. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. Київ: Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2007. 112 с.
2. Кордон М. Українська та зарубіжна культура. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 584 с.
3. Шейко В. Історія української культури : навчальний посібник. Київ: Кондор, 2010. 360 с.

Додаткова література:

4. Гатальська С. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. Київ: Либідь, 2005. 328 с.
5. Матвеева Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посіб. Київ: Либідь, 2005. 512 с.

Семінарське заняття 8. Українська культура в добу національного відродження (XIX-початок XX ст.) (2 години)

Питання для обговорення теми

1. Національно-культурне відродження в Україні в XIX ст.
2. Українці в системі освіти і науки Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій.
3. Тенденції розвитку української літератури.
4. Нові напрями та жанри. Феномен Т.Шевченка в духовному житті України.
5. Архітектура, образотворче мистецтво, музика.
6. Зародження кіно.
7. Становлення професійного театру в Україні.

Теми для самостійної роботи (студенти обирають 1 тему і 1 варіант її виконання - реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе):

- Українська культура в європейському та світовому соціокультурному контексті XIX ст.
- Українське мистецтво як формотворчий чинник української нації.
- Розвиток української драматургії і театрального мистецтва.
- Модерн в українській архітектурі та живописі.
- Українська культура першої половини XIX ст.
- Українська культура другої половини XIX ст.
- Європейські відголоси української культури другої половини XIX – початку XX ст.
- Творчість митців народницького реалізму на зламі XIX і XX ст.

Основна література:

1. Виткалов В. Українська культура в добу глобалізації. Лекції. Київ : Вища школа, 2010. 463 с.
2. Культурологія: теорія та історія культури : навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2010. 170 с.
3. Кордон М. Українська та зарубіжна культура. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 584 с.

Додаткова література:

4. Гатальська С. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. Київ: Либідь, 2005. 328 с.
5. Матвеева Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посіб. Київ: Либідь, 2005. 512 с.
6. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок ХХІ ст.): Навч. посібник для студентів-україністів. Ужгород: Гражда, 2009. 234 с.

Критерії оцінювання роботи здобувача вищої освіти на семінарському занятті

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може заробити за різні види роботи під час одного семінарського заняття становить 10 балів.

№ п/п	Види роботи здобувача вищої освіти на семінарському занятті	Кількість балів	Критерії оцінки
1.	Відповідь на семінарі з основних питань обговорення теми	9-10	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		7-8	Правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна
		4-6	Відповідь з порушенням логіки, не аргументована
		2-3	Відповідь з суттєвими помилками
		1	Відповідь що не відповідає змісту питання

		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини
2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, участь у обговоренні ключових питань теми)	8-9-10	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність з матеріалом
		5-6-7	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом
		3-4	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
		1-2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини

Вимоги до виконання позааудиторної самостійної роботи

Позааудиторна самостійна робота передбачає такі види :

а) написання рефератів

Одним з найпоширеніших видів індивідуальних завдань для студентів є написання реферату (від лат. *referre* – доповідати) – письмової роботи науково-дослідницького характеру, в якій досить стисло, оглядово викладається сутність певного наукового питання (за іншим визначенням, реферат – це письмовий аналіз теми).

Головним завданням цього виду самостійної роботи є формування у студентів початкових вмінь і навичок наукового дослідження.

Робота над рефератом має бути послідовною, з чітким урахуванням її головних етапів, які передбачають: обрання теми дослідження, складання плану реферату, виявлення джерельно-історіографічної бази обраної проблеми, конспектування літератури і підбір цитат, які необхідно виписувати точно (а іноді й дослівно), із зазначенням сторінок розташування в тексті, власне написання реферативного дослідження.

Як правило, обсяг рукописного реферату – 12-15 стор.; друкованого тексту – 12-15 стор. (14 кегель, через один інтервал, Times New Roman); Береги – 2 см згори і на долі, 2,5 – ліворуч, 1,5 – праворуч. Посторінкові посилання 12 кеглем (із зазначенням автора, його ініціалів, назви праці, місця і року її видання, сторінки).

б) доповідь у формі мультимедійної презентації

Мультимедійна презентація урізноманітнює навчальний процес, підвищує продуктивність навчальної роботи, дає можливість урахувати особливості конкретної аудиторії та кожного окремого слухача.

Загальні вимоги до мультимедійної презентації:

У презентації має бути не менше 10 слайдів. Перший слайд – це титульний, на якому слід представити: назву презентації, прізвище та ініціали доповідача. На наступних слайдах розміщується зміст презентації.

Під час представлення інформації в мультимедійній презентації кожен слайд має відображати одну думку. Текст має складатися з коротких слів та простих речень, слід використовувати короткі слова та речення. Рядок має містити 6-8 слів. Зводять до мінімуму кількість прийменників, прикметників, прислівників.

Заголовки слайдів мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні положення слайду. Усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі. Краще обирати горизонтальне розміщення інформації. Не варто перевантажувати слайд інформацією (одночасно запам'ятовується не більше 3-х фактів, висновків, визначень). Найбільша ефективність досягається тоді, коли ключові пункти відтворюються по одному на кожному окремому слайді. Слайди мають містити узагальнюючу інформацію з обраної студентом тематики. Можна використати різні підходи – текст, малюнки, блоки зі стрілками, таблиці тощо. Якщо на слайді розміщено зображення, то надпис розміщується під ним. Рекомендовано виділяти головне у тексті іншим кольором (бажано в єдиному стилі). Оптимальний розмір шрифту – 16. Розмір для заголовків та титулів – 22 або 24.

Список літератури формується у наступному порядку: 1. спочатку вказуються прізвища (в алфавітному порядку) та ініціали або назва збірки чи підручника. 2. вказується назва джерела (без лапок). 3. вказується місце видання. 4. через двокрапку вказується видавництво (без лапок). 5. після коми ставиться рік видання.

Наприклад : Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с.

в) творче завдання у формі есе.

Есе – самостійна творча робота з обраної студентами тематики. Мета есе полягає в розвитку навичок самостійного творчого мислення й письмового послідовного викладу власних думок. Есе дозволяє авторові

навчитися чітко й грамотно формулювати думки, структурувати інформацію, використовувати основні категорії аналізу, виділяти причинно-наслідкові зв'язки, аргументувати висновки; володіти науковим стилем мовлення.

Загальні вимоги до есе:

Есе має містити чіткий виклад суті поставленої проблеми, включати самостійно проведений аналіз цієї проблеми, а також висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми. **Обсяг есе – 2-3 сторінки формату А 4** друкованого або рукописного тексту.

Рекомендована структура есе:

Титульний аркуш

Вступ: місія студента щодо розгляду теми есе, обґрунтування вибору цієї теми.

Під час визначення мети та завдань роботи важливо правильно сформулювати питання, на які ви збираєтеся знайти відповідь у ході свого дослідження. При роботі над вступом можуть допомогти відповіді на такі питання: «Чи потрібно давати визначення термінам, що використані в темі есе?», «Чому тема, яку я розкриваю, є актуальною на сьогоднішній день?», «Які поняття будуть залучені в мої міркування?» тощо.

Основна частина: теоретичні основи обраної проблеми й виклад основного питання.

Ця частина припускає розвиток аргументації й аналізу, а також обґрунтування їх, виходячи з наявних даних, інших аргументів і позицій щодо питання. У цьому полягає основний зміст есе й це являє собою головні труднощі. Тому важливе значення мають підзаголовки, на основі яких здійснюється структурування аргументації; саме тут необхідно обґрунтувати (логічно, використовуючи міркування) пропоновану тезу.

Висновок: узагальнення й аргументовані висновки до теми.

Підсумовує есе або ще раз вносить пояснення, підкріплює зміст і значення викладеного в основній частині. Висновок може містити такий дуже важливий, що доповнює есе, елемент як рекомендація на застосування дослідження, на розвиток взаємозв'язків з іншими проблемами.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи

дотримані всі вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання.	8-9-10 балів
дотримані основні вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи, тема розкрита достатньо повно, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Водночас допущені деякі недоліки: не обґрунтовано актуальність теми,	6-7 балів

сформульовані висновки не чіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу.	
значне недотримання вимог до написання позааудиторної самостійної роботи. Зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті позааудиторної самостійної роботи, відсутній висновок, не витриманий обсяг самостійної роботи; є недоліки в оформленні.	3-4-5 балів
тема позааудиторної самостійної роботи не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, не витриманий обсяг самостійної роботи; самостійна робота оформлена не правильно.	1-2 балів
Невиконання здобувачем вищої освіти позааудиторної самостійної роботи	0 балів

Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі здобувачі вищої освіти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін.

До кожного варіанта модульної контрольної роботи входить по три питання, що відповідають репродуктивному (рівень А), алгоритмічному (рівень В) й творчому (рівень С) рівням складності.

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант № 3

1. Пам'ятки античної культури в Північному Причорномор'ї (рівень А).
Максимальна кількість балів – 4.
2. Портретне малярство другої половини XVI – першої половини XVII ст. (Рівень В).
Максимальна кількість балів – 6.
3. Проаналізуйте творчість українських композиторів Л.Ревуцького, Б. Лятошинського, В. Косенка, М. Вериковського, К. Богуславського, В.Барвінського, Д. Січинського (Рівень С).
Максимальна кількість балів – 10.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Питання репродуктивного рівня (рівень А). Максимальна кількість балів – 4.

4 бали – виставляються за бездоганну відповідь.

3 бали – виставляються за повну відповідь, але в ній допущені деякі неточності, що не мають істотного значення.

1-2 бали – виставляються за неповну, схематичну відповідь, в якій багато неточностей, фактологічних помилок.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання алгоритмічного рівня (рівень В). Максимальна кількість балів – 6.

5-6 балів – виставляються за умови досконалого орієнтування у змісті понять, що висвітлюються, безпомилкового знання фактологічного матеріалу.

3-4 бали – виставляються за умови в цілому правильного висвітлення питання.

1-2 бали – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми, неповного, поверхового, з суттєвими помилками її розкриття.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання творчого рівня (рівень С). Максимальна кількість балів – 10.

8-9-10 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання поставлених завдань.

5-6-7 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить незначні недоліки у викладі теоретичного підґрунтя та практичного розв'язання проблеми, рівень самостійності в судженнях недостатній.

3-4 бали – виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична, є неточності та помилки у розкритті проблеми; рівень самостійності в судженнях недостатній.

1-2 бали – виставляються за умови, відсутності вичерпної відповіді на питання; наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань студента.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдань.

Модульна контрольна робота виконується протягом двох академічних годин (1 година 20 хвилин)). Максимальний рейтинг здобувача вищої освіти за виконання модульної контрольної роботи становить 20 балів.

Орієнтовні питання до модульної контрольної роботи

1. Теоретико-методологічні аспекти курсу “Історія української культури”.

2. Українська культура як історичний феномен: загальна характеристика.
3. Предмет і завдання курсу “Історія української культури”, його місце в системі дисциплін вищих навчальних закладів України.
4. Культурно-еволюційні процеси на території України в доісторичні часи.
5. Художній метал скіфів: пам’ятки з курганів Чортомлик, Куль-Оба, Солоха, Товста Могила.
6. Пам’ятки античної культури в Північному Причорномор’ї.
7. Язичництво: питання його розквіту і занепаду в українській традиційній культурі.
8. Стародавня культура східних слов’ян.
9. Міфологія східнослов’янських племен.
10. Освіта в середньовічній Русі.
11. Писемність в середньовічній Русі.
12. Наукові знання в середньовічній Русі.
13. Архітектура середньовічної Русі.
14. Музичне мистецтво в середньовічній Русі.
15. Іконопис у середньовічній Русі.
16. Церква та її роль у культурному житті Київської Русі.
17. Внесок Ярослава Мудрого в розвиток культури.
18. “Повчання дітям” Володимира Мономаха.
19. Культура Галицько-Волинської Русі. Її міські центри (Галич, Львів, Звенигород) та їхня архітектура.
20. Особливості архітектури Галицько-Волинського князівства.
21. Вплив Київської Русі на розвиток культури сусідніх країн.
22. Монголо-татарська навала та її наслідки для культурного розвитку Русі.
23. Вплив культури Київської Русі на життя Литовського князівства.
24. Становище Української культури в Литовській державі.
25. Еволюція української церкви в XIV-XV ст. Київська, Галицька, Литовська та Московська митрополії.
26. Історія Української Греко-Католицької Церкви в XVI-XVIII ст.
27. Оборонна архітектура XIV – XVI ст. Луцький, Кам’янець-Подільський, Хотинський замки, Білгород-Дністровська фортеця.
28. Каплиця Кампанів і каплиця Боїмів у Львові – шедеври скульптурного різьблення.
29. Перші слов’янські книгодрукарі (Ш. Фіоль, Вукович, Ф. Скорина). Іван Федоров – український першодрукар (“Апостол”, Острозька Біблія та ін.).
30. Портретне малярство другої половини XVI – першої половини XVII ст.
31. Роль братств та братських шкіл в українській культурі.
32. Львівська братська школа та її роль у піднесенні національної самосвідомості українців.
33. Острозька академія і братські школи.
34. Діяльність митрополита Петра Могили.
35. Військове мистецтво козаків. Козацькій міф в українській культурі.

36. Особливості пісенно-поетичної творчості козацької доби. Кобзарство.
37. Реформація та Контрреформація в Європі та їхній вплив на культуру українства.
38. Українське православ'я в часи козаччини (XVI-XVIII ст.). Початок його русифікації.
39. Могилянська доба і Києво-Могилянська академія.
40. Козацьке бароко як самобутнє культурне явище українців.
41. Віршова сатира, історична драма, інтермедія, вертепна драма.
42. Прояви бароко в живописі (М. Петрахович, І. Руткович), розвиток парсунного портрету і гравюри.
43. Особливості та пам'ятки барокової архітектури.
44. Розвиток української історичної науки. "Синопис" (1674) І. Гізеля. "Четъї-Мінеї" Д. Туптала.
45. Львівський університет (1661) та його роль у розвитку освіти і науки в Галичині.
46. Культурологічна і просвітницька діяльність Івана Мазепи.
47. Перша в Європі Конституція Пилипа Орлика та її роль у розвитку української та європейської політичної культури.
48. Ораторсько-проповідницька проза, мемуарно-історичні твори, козацькі літописи Самовидця, Г. Граб'янки, С. Величка.
49. Вплив української культури ранньомодерного часу на розвиток культурних процесів у Росії: Стефан Яворський, Феофан Прокопович.
50. Григорій Сковорода — просвітитель, філософ і поет.
51. Іван Котляревський і початки "українського відродження".
52. Роль Харківського університету у відродженецькому процесі XIX ст.
53. Початки галицького відродження. Творчість Маркіяна Шашкевича. "Руська трійця", "Русалка Дністровая".
54. Тарас Шевченко як ідеолог та провідник українського відродження.
55. Будівництво садибно-паркових комплексів: «Софіївка» в Умані, «Олександрія» у Білій Церкві.
56. Українська культура XIX ст. між західництвом та слов'янофільством.
57. Перший професійний історик України Микола Костомаров.
58. Життя і творчість Пантелеймона Куліша.
59. Перший український політолог Михайло Драгоманов.
60. Розвиток національної самосвідомості українців у 50-60-х рр. Громади.
61. Валуївський циркуляр та Емський указ 1876 р. та їх наслідки.
62. Народницький період на західноукраїнських землях. Культурне зростання Галичини в 40-80-х рр.
63. Наукове товариство ім.Т.Г. Шевченка (1873) і значення його діяльності.
64. Художня творчість М.Пимоненка, С.Васильківського, М.Самокиша, І. Іжакевича, І.Труша.
65. Творчість О. Мурашка, М. Бурачека в контексті української та європейської культури
66. Г. Нарбут і його мистецька школа.

67. Шкільництво і освіта в другій половині XIX ст. Наукове товариство ім. Т.Шевченка, його видавнича діяльність.
68. Творчість українських митців — зачинателів нових течій у світовому мистецтві (О. Архипенко, К. Малевич, О. Богомазов, В. Пальмов, М. Бойчук).
69. Модерна українська література. І. Франко. Неоромантики. Український літературний експресіонізм.
70. М. Грушевський і його роль у розвитку української національної культури.
71. Українська музична культура в другій половині XIX ст. Микола Лисенко.
72. Особливості культурного розвитку Галичини у першій половині XX ст.
73. Культурне життя в Україні доби революції 1917-1921 рр.
74. Культурний рух періоду Центральної Ради.
75. Внесок Івана Огієнка в українську культуру.
76. Створення української вищої школи в період Гетьманату П. Скоропадського.
77. Створення Української Академії наук, наукові досягнення В. Вернадського, Д. Багалія, М. Кащенко, О. Фоміна та ін.
78. Філософська та суспільно-політична думка (В. Винниченко, В. Зеньковський, Д. Донцов, В. Липинський).
79. Українці в умовах становлення та розвитку радянської культури. Проблема ідентичності.
80. Суперечливість культурного процесу в Україні на поч. 20-х рр.
81. Українізація та її значення для культурного процесу в 20-х рр. XX ст.
82. Література і театр в умовах радянського мистецького життя.
83. Пам'ятники Т. Шевченкові 1920-1930-х рр. в Україні — причини і передумови встановлення.
84. Мистецькі спілки 1920-1930-х років в Україні та їхній вплив на розвиток українського мистецтва.
85. Літературні процеси в Україні. Діяльність літературних об'єднань "Плуг", "Гарт", "Валліте", "Молодняк" та ін.
86. Творчість українських композиторів: Л. Ревуцького, Б. Лятошинського, В. Косенка, М. Вериковського, Г. Хоткевича, К. Богуславського та ін.
87. Досягнення в театральному мистецтві та кіно (Лесь Курбас, О. Довженко), театр "Березіль".
88. Український мистецький авангард та його доля в 30-ті роки.
89. Львів - центр культурного життя Західної України в міжвоєнний період. Стрілецький епос.
90. Літературні групи Галичини та їх представники в міжвоєнний період.
91. Українське образотворче мистецтво Галичини: Іван Трупі, Олекса Новаківський, Петро Холодний.
92. Музичне і театральне життя. Станіслав Людкевич.

93. Українська історична школа (Київська і Львівська) та історико-культурологічна думка в Україні й українській діаспорі. М. Грушевський, І. Крип'якевич, Д. Дорошенко.
94. Репресивні акції сталінізму та їх трагічний вплив на розвиток української національної культури 20-50-х рр.
95. Український культурний процес в еміграції. Українська культура 50-70-х рр.
96. Наука та освіта, преса і радіо, театр і кіно, образотворче мистецтво під час Другої світової війни.
97. Особливості архітектури та образотворчого мистецтва повоєнних часів.
98. Творчість українських композиторів Л. Ревуцького, Б. Лятошинського, В. Косенка, М. Вериковського, К. Богуславського, В. Барвінського, Д. Січинського.
99. Тоталітаризм і українська культура 50-80-х років ХХ ст.
100. Дві системи в українській музиці 50-60-х років. Б. Лятошинський та його школа.
101. Звинувачення в "українському націоналізмі" О. Вишні та В. Сосюри (вірш "Любіть Україну", 1951).
102. Творчість П. Тичини.
103. Творчий доробок М. Рильського.
104. Поява нових творів літератури і драматургії (А. Малишко, О. Гончар, М. Бажан, Остап Вишня та ін.).
105. Творчість композиторів Г. Майбороди, С. Людкевича та ін.
106. "Шістдесятники" у боротьбі за національно-культурне відродження України.
107. Творчість В. Стуса.
108. Розквіт музично-естрадного мистецтва (В. Івасюк, Н. Яремчук, С. Ротару, В. Зінкевич та ін.).
109. Кіномистецтво радянської України.
110. "Поетичне кіно": С. Параджанов, Ю. Ілленко.
111. Традиції українського народного живопису у творах Т. Яблонської та В. Зарецького.
112. Національна складова трансформації української культури на радянський манер.
113. Історія радянської повсякденності в Україні: звичаї, манери, побутові практики.
114. Українська культура в роки кризи радянської системи та політики "перебудови".
115. Культурні процеси в Україні після 1991 р.
116. Українці на зламі культурних епох (рубіж ХХ і ХХІ ст.). Постмодерн і українство.
117. Українське суспільство і проблема співіснування субкультур на сучасному етапі.
118. Українська культура в умовах глобалізаційних викликів та перспективи її подальшої трансформації.

119. Основи законодавства про культуру, мови, освіту в незалежній Україні.

Іспит

Іспит відбувається в усній формі. Здобувачі мають дати відповідь на три питання екзаменаційного білету.

В умовах **дистанційного навчання** здобувачі складають іспит в **он-лайн режимі** на інформаційній платформі Teams в реальному часі відповідно до розкладу іспитів, складеного деканатом факультету. Обов'язковою умовою складання іспиту є підключення з відеозв'язком (з персонального комп'ютера, телефону або іншого пристрою).

Здобувачі обирають екзаменаційний білет шляхом вибору його порядкового номеру. Питання екзаменаційного білету екзаменатор відправляє у чаті конференції. На підготовку для відповіді здобувачам дається 10 хв. За бажанням здобувачі можуть починати відповідати раніше відведеного часу.

Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь здобувача вищої освіти на іспиті у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

«**відмінно**» – 30 балів;

«**добре**» – 23 бали;

«**задовільно**» – 18 балів;

«**незадовільно**» – 0 балів.

Здобувачам вищої освіти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **63 – 70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою «**відмінно**», за шкалою ЄКТС – **A**. **Підсумковий рейтинговий бал** виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала студента **30 балів**.

Критерії оцінювання відповіді студента на іспиті

правильна відповідь на всі питання екзаменаційного білета, здобувач вищої освіти демонструє знання фактологічного матеріалу, основних теоретичних проблем курсу, вичерпно відповідає на додаткові запитання викладача, творчо застосовує теоретичний апарат дисципліни.	« відмінно » (30 балів)
---	---------------------------------------

загалом правильна відповідь на питання екзаменаційного білета, здобувач вищої освіти вміє робити аналіз і висновки, але на додаткові запитання викладача відповідає з деякими погрішностями	«добре» (23 бали)
здобувач вищої освіти під час відповіді припускається окремих помилок при висвітленні фактологічного матеріалу, частково знає відповідь на запропоновані питання і демонструє наявність окремих елементів самостійного мислення.	«задовільно» (18 балів)
здобувач вищої освіти не може на питання екзаменаційного білета внаслідок незнання програмного матеріалу.	«незадовільно» (0 балів)

Якщо здобувач вищої освіти на іспиті з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («30 балів»), «добре» («23 бали»), «задовільно» («18 балів»)), то такому здобувачу виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Питання до іспиту з дисципліни «Історія української культури»

1. Предмет і завдання курсу “Історія української культури”.
2. Періодизація історико-культурного процесу в Україні.
3. Первісне мистецтво на території України.
4. Трипільська культура в історії України.
5. Характеристика скіфського мистецтва: пам’ятки з курганів Чортомлик, Куль-Оба, Солоха, Товста Могила.
6. Матеріальна та духовна культура античного суспільства в Північному Причорномор’ї.
7. Язичницька релігія, міфологія і мистецтво давніх слов’ян.
8. Значення прийняття християнства для розвитку української культури.
9. Архітектура та будівництво в середньовічній Русі.
10. Образотворче мистецтво середньовічної Русі.
11. Музичне мистецтво в середньовічній Русі.
12. Освіта та наукові знання в середньовічній Русі.
13. Писемність та давньоруські літописи в середньовічній Русі.
14. Осередки культурного життя в середньовічній Русі.
15. Особливості розвитку культури Галицько-Волинського князівства.
16. Архітектура Галицько-Волинського князівства.
17. Пам’ятки української культури XII–XIV ст.: “Моленіє Данила Заточника”, Київський і Галицько-Волинський літописи.

18. Монголо-татарська навала та її наслідки для культурного розвитку Русі.
19. Становище Української культури в Литовській державі.
20. Українські народні думи та пісні XV–XVII ст., їх тематика та особливості.
21. Оборонна архітектура XIV – XVI ст. Луцький, Кам'янець-Подільський, Хотинський замки, Білгород-Дністровська фортеця.
22. Каплиця Кампанів і каплиця Боїмів у Львові – шедеври скульптурного різьблення.
23. Реформація та Контрреформація в Європі та їхній вплив на культуру українства.
24. Могилянська доба і Києво-Могилянська академія.
25. Історія українського друкарства.
26. Полемічна література кінця XVI – початку XVII ст.: причини появи, проблематика, видатні автори.
27. Роль братств та братських шкіл в розвитку української культури.
28. Рід Острозьких у піднесенні культури України.
29. Військове мистецтво козаків. Козацькій міф в українській культурі.
30. Українська барокова література.
31. Українське барокове музичне мистецтво.
32. Український бароковий театр.
33. Українське барокове образотворче мистецтво.
34. Українська барокова архітектура.
35. Львівський університет (1661) та його роль у розвитку освіти і науки в Галичині.
36. Просвітницька діяльність Івана Мазепи.
37. Ораторсько-проповідницька проза, мемуарно-історичні твори, козацькі літописи Самовидця, Г. Граб'янки, С. Величка.
38. Вплив української культури ранньомодерного часу на розвиток культурних процесів у Росії: Стефан Яворський, Феофан Прокопович.
39. Григорій Сковорода — просвітитель, філософ і поет.
40. Іван Котляревський і початки “українського відродження”.
41. Роль Харківського університету у відродженецькому процесі XIX ст.
42. Початки галицького відродження. Творчість Маркіяна Шашкевича. "Руська трійця", "Русалка Дністровая".
43. Епоха Просвітництва в Україні: ідеологічні особливості й визначні представники.
44. Класицизм в образотворчому мистецтві та архітектурі в Україні.
45. Творчість композиторів Д. Бортнянського, М. Березовського, А. Веделя.
46. Живопис В. Боровиковського та А. Лосенка.
47. Творчість Т. Шевченка.
48. Перший професійний історик України Микола Костомаров та його культурна діяльність.
49. Життя і творчість Пантелеймона Куліша.
50. Валувський циркуляр та Емський указ 1876 р. та їх наслідки на розвиток української культури.

51. Український романтизм: література, музика, театр, історіографія, етнографія.
52. Українська реалістична література другої половини XIX ст. як історико-культурне явище.
53. Народницький період на західноукраїнських землях. Культурне зростання Галичини в 40-80-х рр.
54. Художня творчість М. Пимоненка, С. Васильківського, М. Самокиша, І. Їжакевича, І. Труша.
55. Творчість О. Мурашка, М. Бурачека в контексті української та європейської культури.
56. Г. Нарбут і його мистецька школа.
57. Шкільництво і освіта в другій половині XIX ст. Наукове товариство ім. Т. Шевченка, його видавнича діяльність.
58. Український авангард і європейська художня культура кінця XIX — початку XX ст.
59. Творчість українських митців — зачинателів нових течій у світовому мистецтві (О. Архипенко, К. Малевич, О. Богомазов, В. Пальмов, М. Бойчук).
60. Модерна українська література. І. Франко. Неоромантики. Український літературний експресіонізм.
61. М. Грушевський і його роль у розвитку української національної культури.
62. Українська музична культура в другій половині XIX ст. Микола Лисенко.
63. Особливості культурного розвитку Галичини у першій пол. XX ст.
64. Культурне життя в Україні доби революції 1917-1921 рр.
65. Культурний рух періоду Центральної Ради.
66. Становлення української культури в період гетьманату П. Скоропадського (1918 р.)
67. Створення Української Академії наук, наукові досягнення В. Вернадського, Д. Багалія, М. Кащенко, О. Фоміна та ін.
68. Філософська та суспільно-політична думка (В. Винниченко, В. Зеньковський, Д. Донцов, В. Липинський).
69. Українізація та її значення для культурного процесу в 20-х рр. XX ст.
70. Література і театр в умовах радянського мистецького життя.
71. Пам'ятники Т. Шевченкові 1920-1930-х рр. в Україні — причини і передумови встановлення.
72. Мистецькі спілки 1920-1930-х років в Україні та їхній вплив на розвиток українського мистецтва.
73. Літературні процеси в Україні. Діяльність літературних об'єднань "Плуг", "Гарт", "Вапльіте", "Молодняк" та ін.
74. Творчість українських композиторів: Л. Ревуцького, Б. Лятошинського, В. Косенка, М. Вериковського, Г. Хоткевича, К. Богуславського та ін.
75. Досягнення в театральному мистецтві та кіно (Леся Курбас, О. Довженко), театр "Березіль".

- 76.Український мистецький авангард та його доля в 30-ті роки.
- 77.Львів - центр культурного життя Західної України в міжвоєнний період. Стрілецький епос.
- 78.Літературні групи Галичини та їх представники в міжвоєнний період.
- 79.Українське образотворче мистецтво Галичини: Іван Трупі, Олекса Новаківський, Петро Холодний.
- 80.Наука та освіта, преса і радіо, театр і кіно, образотворче мистецтво під час Другої світової війни.
- 81.“Шістдесятники” та їхній внесок у розвиток культури.
- 82.Тоталітаризм і українська культура 50-80-х років ХХ ст.
- 83.“Поетичне кіно”: С. Параджанов, Ю. Ілленко.
- 84.Розквіт музично-естрадного мистецтва (В. Івасюк, Н. Яремчук, С. Ротару, В. Зінкевич та ін.).
- 85.Культурне життя української діаспори.
- 86.Українська державна символіка, її джерела.
- 87.Релігійна ситуація в незалежній Україні.
- 88.Основні етапи розвитку освіти та науки в Україні (братські школи, Острозька академія, Києво-Могилянська академія, університети, сучасні навчальні заклади).
- 89.Сучасна академічна музика в Україні: Сильвестров, Скорик, Карабиць, Грабовський.
- 90.Театральне мистецтво в сучасній Україні.

Рекомендовані джерела

Базова література:

1. Білик Б. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. Київ: Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2017. 112 с.
2. Бойко О. Українська та зарубіжна культура: культури стародавнього світу. Курс лекцій: Навч. посібник. Харків: Кондор, 2002. 365 с.
3. Виткалов В. Українська культура в добу глобалізації. Лекції. Київ : Вища школа, 2010. 463 с.
4. Історія та культура України: навчальний посібник / уклад. Дедурін Г. Г., Іванов С. Ю., Чорний І. В., Харків: ХНУВС, 2017. 108 с.
5. Кордон М. Українська та зарубіжна культура. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 584 с.
6. Шейко В. Історія української культури : навчальний посібник. Київ: Кондор, 2010. 360 с.

Додаткова література:

7. Гатальська С. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. Київ: Либідь, 2005. 328 с.

8. Соловйова Ю. О., Мкртічян О. А. Українське мистецтво в історичному вимірі. Навчально- методичний посібник / Ю.О. Соловйова, О.А. Мкртічян. Харків : Точка, 2017. 89 с.
9. Меднікова Г. Українська і зарубіжна культура ХХ століття: Навч. посібник. Київ: Знання, 2014. 324 с.
10. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (ІХ – початок ХХІ ст.): Навч. посібник для студентів-україністів. Ужгород: Гражда, 2009. 234 с.
11. Попович М. Нарис історії культури України: Навчальний посібник. Київ: АртЕк, 2001. 728 с.

11. Інформаційні ресурси:

1. Освітній онлайн-ресурс <http://litmisto.org.ua/>
2. Електронна бібліотека «Культура України» <http://www.elib.nplu.org>
3. <http://izbornyk.org.ua/> – бібліотека текстів з історії української культури, першоджерела з історії української літератури та мови, історії України.
4. <http://poetry.uazone.net/> – бібліотека української поезії
5. <http://elib.nplu.org/> – бібліотека «Культура України»
6. <http://mari.kiev.ua/> – Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України
7. <http://etnolog.org.ua/> – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАНУ
8. <http://k-ua.net/> – сайт «Культура України».
9. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека